

Piața–Oferta, Prețul

Oferta reprezintă cantitatea de bunuri sau servicii pe care agenții economici pot să o furnizeze pieței, într-o perioadă de timp, la niveluri determinate ale prețului.

Oferta poate fi :

1. *ofertă de bunuri independente*, între care nu există o relație directă de influențare.
Ex: automobile-telefoane
2. *ofertă de bunuri complementare* constituită din bunuri principale și secundare.Ex: automobil-benzină
3. ofertă mixtă, adică mai multe bunuri care satisfac aceeași cerere. Ex: apă minerală-suc de fructe.

Legea generală a ofertei reflectă relația de cauzalitate dintre cantitatea oferită și prețul de vânzare al bunului respectiv. Astfel,

1. Creșterea prețului determină creșterea cantității oferite din bunul respectiv;
2. Reducerea prețului determină scăderea cantității oferite din bunul respectiv.

Dacă prețul rămâne constant, oferta este determinată și de alți factori, numiți **condițiile ofertei**.

1. costul producției – se află în relație inversă sau negativă cu oferta
2. nivelul subvențiilor-se află în relație directă sau pozitivă cu oferta
3. numărul firmelor ofertante ale aceluiași produs - relație directă, pozitivă
4. prețul altor bunuri economice –relație inversă, negativă
5. anticipări privind evoluția prețurilor- relație inversă, negativă
6. nivelul taxelor, impozitelor- relație inversă, negativă
7. condiții naturale, evenimente social-politice-se află în relație directă sau inversă cu oferta, în funcție de impactul evenimentului respectiv.

Proprietatea ofertei de a se modifica sub acțiunea factorilor care o influențează se numește elasticitate; o importanță specială prezintă elasticitatea ofertei în funcție de preț. **Coefficientul de elasticitate a ofertei în funcție de preț** se calculează folosind una din relațiile:

$$Keo / p = \frac{\frac{Q_1 - Q_0}{Q_0}}{\frac{P_1 - P_0}{P_0}}$$

sau

$$Keo / p = \frac{P_0 \Delta Q}{Q_0 \Delta P}$$

sau

$$Keo / p = \frac{\Delta \% Q}{\Delta \% P}$$

După elasticitatea ofertei în funcție de preț se întâlnesc următoarele situații tipice:

- Ofertă elastică- $\Delta\%Q > \Delta\%P$ $K_{eo/p} > 1$ - modificarea prețului determină modificarea mai mare a cantității oferite.
- Ofertă de elasticitate unitară $\Delta\%Q = \Delta\%P$ $K_{eo/p} = 1$ - prețul și cantitatea oferită se modifică în aceeași măsură.
- Ofertă inelastică (rigidă) $\Delta\%Q < \Delta\%P$ $K_{eo/p} < 1$ - modificarea prețului determină modificarea în mai mică măsură a cantității oferite.

În economia de piață, prețurile se formează liber ca urmare a confruntării dintre cerere și ofertă.

Prețul reprezintă suma de bani pe care o plătește cumpărătorul vânzătorului în schimbul bunului cedat.

TIPURI DE PRETURI După modul în care se formează		
Libere – care se formează în funcție de cerere și ofertă	Administrate – impuse de stat sau determinate de existența unui monopol	Mixte – se formează prin împărtirea mecanismului pieței cu intervenția statului

În condițiile concurenței, prețurile se formează liber, tinând să echilibreze cererea și oferta totală.

Prețul de echilibru (Pe) este prețul la care cererea și oferta sunt egale, iar volumul vânzărilor este maxim.

La nivelul acestui preț (*cel mai bun preț*), atât producătorii, cât și consumatorii își maximizează interesele.

Mărimea prețului de echilibru la un moment dat, depinde de:

- Costurile de producție.
- Veniturile și comportamentul consumatorilor.
- Prețul altor bunuri economice, substituibile sau complementare.
- Evoluția cererii și ofertei.

Dacă prețurile cresc peste prețul de echilibru, o parte din bunuri nu se mai vând –**exces de ofertă**, iar dacă prețurile se reduc sub prețul de echilibru se produce un **deficit de ofertă**.

**Caracteristicile
prețului de
echilibru**

Reglează raportul cerere ofertă	Este un punct de atracție pentru agenții economici	Selectează agenții economici pe criterii de eficiență	Este un preț dinamic	Asigură echilibrul dinamic al pieței
Reglajul se realizează prin egalizare la nivel maxim	Asigură maximizarea intereselor	Elimină pe cei necompetitivi	Creșterea sau scăderea prețului este determinată de raportul cerere-ofertă	Raportul cerere-ofertă se modifică în funcție de preț.